

STERK UIT ARMOEDE

Expertisecentrum van ervaringsdeskundigen in
generatiearmoede en sociale uitsluiting

Ijsbreker

Terminologie ervaringswerk

Een paar termen die ik ben tegengekomen:

- Ervaringsdeskundige
- Ervaringswerker
- Ervaringsdeskundige professional
- Professioneel ervaringsdeskundige
- Ervaringsdrager
- Peerworker
- Ervaringsmaatje
- Ervaringsdeskundige medewerker
- Ervaringsprofessional

Ervaringsdeskundigheid

Twee visies:

- Herstelvisie (GGZ)
- Visie op inclusie (Armoede en mensen met een beperking)

Ervaringsdeskundigheid

Herstelvisie (meer persoonsgericht)

De ervaringsdeskundige heeft het vermogen ontwikkeld om op grond van eigen herstelervaring voor anderen ruimte te maken voor herstel. Dat wil zeggen:

1. de eigen ervaringen (aandoening en herstel) in zetten voor anderen voor ruimte voor hun persoonlijk herstelproces.
(persoonsgericht)
2. de eigen ervaringen (stigmatisering en empowerment) in zetten ter bevorderen van een herstelondersteunende (maatschappelijke) omgeving en herstelondersteunende zorg.
(gericht op een specifieke context)

Ervaringsdeskundigheid

Visie op inclusie (meer contextgericht)

- Een inclusieve samenleving is een samenleving waaraan iedereen kan meedoen.
- Inclusie: een proces van toenemende deelname van elk individu.
- Gaat over: gelijkwaardige kansen en uitoefenen van invloed op de verschillende terreinen van de samenleving.

Hoe word je ervaringswerker.

Kloventheorie

Structurele/participatie
kloof

Gevoelskloof

Positieve Krachten
kloof

Kenniskloof

Vaardigheidskloof

Kloventheorie

Structurele/participatie
kloof

Mensen in armoede
komen vaak niet tot
hun recht op:

- onderwijs
- huisvesting
- gezondheid
- recht
- cultuur
- werk
- bestaanszekerheid
- maatschappelijke
dienstverlening

Kloventheorie

Structurele/participatie kloof

Mensen in armoede
komen vaak niet tot
hun recht op:

- onderwijs
- huisvesting
- gezondheid
- recht
- cultuur
- werk
- bestaanszekerheid
- maatschappelijke
dienstverlening

Gevoelskloof

- Drang om erbij te
horen
- Maatschappelijke
veroordeling
- Gekwetste
binnenkant
- Schuld -
minderwaardig

Kloventheorie

Structurele/participatie kloof

Mensen in armoede komen vaak niet tot hun recht op:

- onderwijs
- huisvesting
- gezondheid
- recht
- cultuur
- werk
- bestaanszekerheid
- maatschappelijke dienstverlening

Gevoelskloof

- Drang om erbij te horen
- Maatschappelijke veroordeling
- Gekwetste binnenkant
- Schuld - minderwaardig

Positieve krachtenkloof

- Krachten van mensen in armoede
- Perspectief voor kinderen
- Draagkracht
- Veerkracht
- Humor
- Onverbloemde taal
- Sterk in confronteren
- Creativiteit
- Solidariteit

Kloventheorie

Kenniskloof: er is vaak een beperkte kennis over

- De samenleving
- Wetten, regels
- Procedures
- Andere wereld niet kennen
- kennis uit eigen netwerk

Kloventheorie

Kenniskloof: er is vaak een beperkte kennis over

- De samenleving
- Wetten, regels
- Procedures
- Andere wereld niet kennen
- kennis uit eigen netwerk

Vaardigheidskloof

- Opvoeden
- Overlevingsmechanismen
- geen goede voorbeelden
- Omgaan met geld, emoties, elkaar

Ervaringsdeskundigheid

Een definitie

- Ervaringswerkers hebben de opgedane ervaringen rondom ontwrichtende gebeurtenissen in een ontwikkeltraject omgevormd tot ervaringskennis. Deze kennisbron kan worden ingezet naast wetenschappelijke kennis en praktijk kennis om anderen te ondersteunen in hun proces alsmede bij beleidvorming, onderzoek in en rondom alle levensdomeinen.
- Collectieve ervaringskennis: Je kan persoonlijke ervaringskennis verbinden aan andere bronnen en aan ervaringskennis van anderen die een soortgelijke situatie meemaakten. Wat is de rode draad? Dit is collectieve ervaringskennis.

Rollen Ervaringsdeskundigen

Binnen een organisatie kan een ED diverse rollen bekleden. Al naargelang persoonlijke competenties kan er in tandem, alleen of in groepen gewerkt worden en in een bepaalde of meerdere rollen.

Samengevat zijn er vijf rollen die een ervaringsdeskundige kan vertolken in het werkveld namelijk

- Bruggenbouwer - Schakelaar
- Bondgenoot - Ondersteuner
- Kwartiermaker - Veranderaar
- Kritische Adviseur – “Iuis in de pels”
- Ambassadeur - Rolmodel

Rollen Ervaringsdeskundigen

Bruggenbouwer – Schakelaar.

De primaire rol van een ervaringsdeskundige is die van bruggenbouwer. Het samenbrengen van verschillende leefwerelden doordat men kennis(ervaring) heeft van de verschillende werelden.

Wil je een ervaringsdeskundige zijn is het van belang dat men de volgende competenties bezit:

- Communicatie
- Samenwerken
- Durf
- Luisteren
- Zelfkennis
- Assertiviteit
- Sociaal zijn
- Gevoeligheid
- Reflecteren

Rollen Ervaringsdeskundigen

Bondgenoot – Ondersteuner

Jouw eigen ervaringen plus geleerde kennis andere mensen en ervaringsdeskundigen maken jou een deelgenoot van kansarme mensen(cliënt). Door deze gelijkwaardige rol is het makkelijker om een connectie met mensen te maken en te helpen.

Competenties:

- Stressbestendigheid
- Samenwerken
- Integriteit: Het hanteren en handhaven van algemeen aanvaarde en bedrijfsnormen en -waarden op zowel sociaal, ethisch als professioneel vlak.
- Organiseren van eigen werk
- Luisteren
- Nauwkeurigheid

Rollen Ervaringsdeskundigen

Kwartiermaker – Veranderaar

De ervaringsdeskundige bereid de organisatie, collega's voor op een verandering of de komst van iets nieuws.

Competenties:

- Ondernemerszin
- vasthoudend
- doelgericht
- Pioniersgeest,
- Creativiteit
- Innovatief handelen
- Gevoel voor politiek-bestuurlijke verhoudingen / bestuur sensitiviteit
- Initiatiefrijk/ pro-activiteit
- Motiverend, stimulerend en enthousiasmerend vermogen
- Bemiddelend/coachend vermogen bij conflicten/tegenstellingen binnen en tussen politieke en ambtelijke organisatie (onderdelen)

Rollen Ervaringsdeskundigen

Kritische vriend – “luis in de pels”

Als ervaringsdeskundige heb je een positieve kritische blik naar de organisatie en/of je tandempartner/collega. Je stelt vragen en onderzoekt waarom dingen gedaan worden zoals ze worden gedaan en komt met voorstellen ter verbetering.

Competenties:

- Flexibel gedrag
- Visie
- Aanpassingsvermogen
- Mondelinge vaardigheid
- Onafhankelijkheid
- Resultaatgerichtheid
- Klantgerichtheid
- Samenwerken

Rollen Ervaringsdeskundigen

Ambassadeur – Rolmodel.

Jij als opgeleide ervaringsdeskundige bent het visitekaartje van alle collega ervaringsdeskundigen. Je kunt uitleggen wat een ervaringsdeskundige voor een bedrijf of medemens kan betekenen en helpt mee aan de verspreiding en bekendheid van het beroep.

Jij kunt laten zien dat het mogelijk is om de armoede achter je te laten en dat je levensgebeurtenissen los kunt laten zodat deze je leven niet meer beïnvloed. Daarnaast kun je laten zien dat het niet om jou gaat.

Rollen Ervaringsdeskundigen

In het werkveld zal je je vaak niet beperken tot één rol. Ik de gesprekken die je hebt en met wie of waar bepalen de rol die je op je neemt. Ongemerkt zal je schakelen tussen de diverse rollen.

PASSENDE VERGOEDINGEN VOOR ERVARINGSDESKUNDIGEN

Wat is een passende hoogte en wijze van vergoeding voor ervaringsdeskundigen? Als antwoord op deze vragen ontwikkelden Movisie in samenwerking met Jenny de Jeu deze beslisboom. De vragen in deze beslisboom helpen je te bepalen wat een passende vergoeding is voor de inzet van ervaringen, ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid. Deze beslisboom is niet bedoeld om een pasklaar antwoord te geven wat de juiste vergoeding is. Vergoeding zullen altijd maatwerk blijven. Gebruik deze beslisboom om samen met degene die je inhuurt in gesprek te gaan over passende (wijze van) vergoeding is.

